

VABARIIGI VALIMISKOMISJONILE

KAEBUS

Kaebaja:

Jaan Toots, valitud Narva Linnavolikogu liige

Vaidlustatav otsus:

Narva Linna Valimiskomisjoni 16.06.2026 otsus nr 22 „Narva Linnavolikogu liikme Jaan Tootsi 02.06.2026 avalduse läbivaatamine“.

Selle sain kätte 17.06.2026 e-maili teel.

Palun:

- tunnistada õigusvastaseks valimiskomisjoni tegevus minu avalduse sisulisel lahendamisel ja sellega seondult tehtetuks Narva Linna Valimiskomisjoni 16.06.2026 otsus nr 22;
- kohustada Narva Linna Valimiskomisjoni minu 02.06.2026 avaldust sisuliselt läbi vaatama ja tegema seaduses ettenähtud otsus.

Asjaolud

01.06.2026 toimunud Narva Linnavolikogu istungil valiti mind Narva linnapeaks.

02.06.2026 esitasin Narva Linna Valimiskomisjonile avalduse, milles teatasin, et soovin jätkata töötamist volikogu liikme volitustega ühitamatus ametis ehk Narva linnapeana. Sellega seondult oli valimiskomisjonil kohustus peatada minu volitused Narva Linnavolikogu liikmena ja määrata vastavalt seadusele volikogusse asendusliige.

10.06.2026 peatas valimiskomisjon otsusega nr 20 (lisatud) avalduse menetlemise kuni Justiits- ja Digiministeeriumi seisukoha saamiseni.

Otsus sõnastati järgnevalt:

1. Peatada Narva Linnavolikogu liikme Jaan Tootsi avalduse menetlemine tema linnapea ametikohal töötamise küsimuses kuni Justiits- ja Digiministeeriumi ametliku seisukoha või pädeva otsuse saamiseni.
2. Jätkata avalduse menetlemist viivitamata pärast ministeeriumi otsuse või seisukoha laekumist.
3. Teha otsus teatavaks Jaan Tootsile ja Narva Linnavolikogu esimehele ning avaldada otsus Narva

linna veebilehel.

4. Otsus jõustub allakirjutamisega.

5. Vastavalt kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse §-le 63 kaebus on Vabariigi Valimiskomisjonile esitatav käesoleva seaduse nõuete kohaselt vormistatud taotlus vaadata läbi ja tühistada valla või linna valimiskomisjoni otsus või tunnistada seadusvastaseks valimiste korraldaja või valla või linna valimiskomisjoni toiming. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 64 kohaselt kaebuse esitamise õigus on üksikisikul, kandidaadil, valimisliidul ja erakonnal (edaspidi huvitatud isik), kes leiab, et tema õigusi on vaidlustatava otsuse või toiminguga rikutud.

16.06.2026 võttis valimiskomisjon vastu otsuse nr 22, millega jättis avalduse läbi vaatamata ja lõpetas menetluse.

Otsus (lisatud) sõnastati alljärgnevalt:

1. Tagastada Jaan Tootsi 02.06.2026 esitatud avaldus läbi vaatamata ning lõpetada menetlus.

2. Teha käesolev otsus teatavaks avaldajale.

3. Otsus jõustub allakirjutamisega.

4. Vastavalt kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse 8-le 63 on kaebus Vabariigi Valimiskomisjonile esitatav käesoleva seaduse nõuete kohaselt vormistatud taotlus vaadata läbi ja tühistada valla või linna valimiskomisjoni otsus või tunnistada seadusvastaseks valimiste korraldaja või valla või linna valimiskomisjoni toiming. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse 8 64 kohaselt kaebuse esitamise õigus on üksikisikul, kandidaadil, valimisliidul ja erakonnal (edaspidi huvitatud isik), kes leiab, et tema õigusi on vaidlustatava otsuse või toiminguga rikutud.

Minu hinnangul on Narva linna valimiskomisjoni tegevus minu avalduse menetlemise ja selle kohta tehtud otsus õigusvastased järgmistel põhjustel:

1. Valimiskomisjon jättis tegemata sisulised otsused oma pädevusse kuuluvates küsimustes.

Valimiskomisjon märgib nimetatud otsuses, et ei hakka avaldust sisuliselt arutama ning et komisjonil puudub pädevus hinnata tekkinud olukorda.

Selline seisukoht on vastuolus kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadusega, mille kohaselt otsustab volikogu liikme volituste peatumise küsimuse just valla või linna valimiskomisjon.

Komisjon ei saa keelduda seadusest tuleneva ülesande täitmisest põhjendusel, et mõni õiguslik küsimus on vaieldav või vajab täiendavat analüüsi.

2. Sisulist otsust ei tehtud

Esitasin vastava avalduse (lisatud) 02.06.2026. Selle asemel, et teha seaduses ette nähtud otsus, peatas komisjon menetluse ning lõpetas selle hiljem avaldust sisuliselt lahendamata.

Haldusorgan peab lahendama tema pädevusse kuuluva küsimuse ega või jätta otsust tegemata.

3. Otsus sisaldab sisemist vastuolu

Otsuses märgitakse ühelt poolt, et komisjonil puudub pädevus hinnata 01.06.2026 toimunud volikogu istungiga seotud asjaolusid. Samas põhjendab komisjon minu avalduse läbi vaatamata jätmist just nimelt kahtlustega selle istungi õiguspärasuse suhtes.

Kui komisjon leidis, et tal puudub pädevus hinnata istungi õiguspärasust, ei saanud ta sellele asjaolule tugineda minu avalduse lahendamata jätmisel.

Kui komisjon leidis, et istungi õiguspärasus on avalduse lahendamisel oluline, oleks ta pidanud selles küsimuses ise õigusliku hinnangu andma. Seega on otsuse põhjendused omavahel vastuolus.

4. Ministeeriumi seisukoha ootamine ei olnud õiguspärane

Valimiskomisjon peatas menetluse Justiits- ja Digiministeeriumi seisukoha saamiseks. Hiljem märkis komisjon ise, et ministeeriumi vastus ei andnud kindlat lahendust.

Valimiskomisjon ei saa jätta talle seadusega pandud ülesannet täitmata üksnes seetõttu, et mõni teine asutus ei ole küsimuses lõplikku seisukohta väljendanud.

5. Hea halduse põhimõtte rikkumine

Avalduse eesmärk oli saada valimiskomisjonilt seaduses ette nähtud otsus. Selle asemel peatas komisjon menetluse, ootas teise asutuse arvamust ning lõpetas menetluse ilma sisulise lahendita.

Niisugune tegevus rikub hea halduse põhimõtet ning õigust saada mõistliku aja jooksul sisuline haldusotsus.

Eeltoodust tulenevalt palun Narva Linna Valimiskomisjoni 16.06.2026 otsus nr 22 tühistada ja kohustada komisjoni minu avaldust sisuliselt lahendama.

Lugupidamisega

Jaan Toots

19.06.2026

Lisad:

Narva linnavolikogu otsus 1.06.2026 minu valimise kohta Narva linnapeaks

Minu avaldus valimiskomisjonile

Narva linna valimiskomisjoni otsused nr.20 ja 22